

Strictly Confidential: (For Internal and Restricted use only)

Secondary School Examination

March 2019

Subject: **ODIA (013) CLASS-X**

MARKING SCHEME

Series: JMS

Maximum Marks: 80

General Instructions:

- The Marking Scheme carries only suggested value points for the answers. These are only guidelines and do not constitute the complete answer. The students can have their own expression and if the expression is correct, the marks be awarded accordingly.
- As per the orders of the Hon'ble Supreme Court, the candidates are permitted to obtain photocopy of the Answer Book on request on payment of the prescribed fee.
- All the Head Examiners/Examiners are instructed that while evaluating the answer scripts, if the answer is found to be totally incorrect, the (X) should be marked on the incorrect answer and awarded '0' Marks.

‘କ’ ବିଭାଗ

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
୧.	(କ) ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବ୍ୟତୀତ ଶାରୀରିକ, ପ୍ରାଣିକ, ମାନସିକ, ବୌଦ୍ଧିକ ତଥା ଆତ୍ମିକ ...	୨	୧୦
	(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଗଢ଼ିତୋଳିବା ଭିତରେ ଦେଶ ଓ ଦଶର ମଙ୍ଗଳ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କରିଦିଆଯାଏ । ଏହି କାରଣରୁ ...	୨	
	(ଗ) ଆଜିର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆସନ୍ତା କାଲି ଦେଶ ନିର୍ମାଣ କରିବେ ।	୨	
	(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ହିଁ ଶିକ୍ଷାର ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।	୨	
	(ଙ) ପାରମ୍ପରିକ ସହଯୋଗ କରିଆରେ ...	୨	
	(ପ୍ରତିଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣବାକ୍ୟରେ ଲେଖାଯିବା ଉଚିତ୍)		

‘ଖ’ ବିଭାଗ

୨.	ଉପକ୍ରମ	୧	୮
	ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ	୪	
	ଭାଷା ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ଚାତୁରୀ	୨	
	ଉପସଂହାର	୧	
	(ଭାଷାଜ୍ଞାନ, ବ୍ୟାକରଣଗତ ତ୍ରୁଟିକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ଓ ସର୍ବାଧିକ ୭ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)		

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
୩.	ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ସମୋଧନ ଓ ଠିକଣା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଭାଷା ଓ ଲିଖନ ଶୈଳୀ	୨ ୩ ୨	୭

‘ଗ’ ବିଭାଗ

୪.	<p>(କ) ବାକ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ:</p> <p>(i) ଅଜ୍ଞା ଘରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ତେଣୁ ପିଲାମାନେ ଖୁସିଅଛନ୍ତି । (ଓ, ଏବଂ ଲେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)</p> <p>(ii) ପରୀକ୍ଷା ଉଠିଗଲେ ପିଲାଏ ଆଉ ପଢ଼ିବେ ନାହିଁ ।</p> <p>(iii) ଯେ ଦେଶେ ଯାଇ ସେ ଫଳ ଖାଇ / ଯେଉଁ ଦେଶକୁ ଯିଏ ଯାଏ ସେ ଦେଶର ଫଳ ସେ ଖାଏ ।</p> <p>(iv) ଅଁଳା ନବମୀ ଆସେ ଓ ଭକ୍ତଗଣ ରାଧାପାଦ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି / ଅଁଳା ନବମୀ ହୁଏ ଓ ଭକ୍ତଗଣ ରାଧାପାଦ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।</p> <p>(v) ବିପଦ ଆସିଲେ/ବିପଦ ସମୟରେ ଠକବନ୍ଧୁମାନେ ପାଖରୁ ଢାଳିଯାଆନ୍ତି ।</p> <p>(vi) ଯେହେତୁ ରୀତା ମିଛ କହିଲା, ସେହେତୁ/ସେଥିପାଇଁ /ତେଣୁ ସେ ଶାସ୍ତି ପାଇଲା ।</p>	୪x୧	୪
	<p>(ଖ) ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ:</p> <p>ମିନତୀ-ମିନତି, ବାହାନ-ବାହନ, ବ୍ୟବହାରିକ-ବ୍ୟାବହାରିକ, ଧୂମ୍ରପାନ-ଧୂମପାନ, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ-ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ, ଆଶୀଷ-ଆଶିଷ</p>	୪x୧	୪
	<p>(ଗ) ଛନ୍ଦ ନଟବାଣୀ: ଦୁଇପାଦରେ ଏକ ପଦ ହୁଏ । ପ୍ରତିଟି ପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ବାର । ପ୍ରତି ପାଦର ତୃତୀୟ, ଷଷ୍ଠ, ନବମ ଓ ଶେଷ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାତ ହୁଏ ।</p> <p>ଉଦାହରଣ: ଉକ୍ଳ’-କମଳା’-ବିଳାସ’-ଦୀର୍ଘିକା’ ମରାଳ’-ମାଳିନୀ’-ନୀଳାମ୍ବୁ’-ଠିଲିକା’ । (‘ଠିଲିକା’ - ରାଧାନାଥ ରାୟ)</p> <p>ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ: ଦୁଇପାଦରେ ଏକ ପଦ ହୁଏ । ପ୍ରତିପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କୋଡ଼ିଏ । ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ପାଦର ଷଷ୍ଠ, ଦ୍ୱାଦଶ, ଅଷ୍ଟାଦଶ ଓ ଶେଷ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାତ ହୁଏ ।</p> <p>ଉଦାହରଣ: ମାଆ ମାଆ ବୋଲି’ କେତେ ମୁଁ ଖୋଜିଲି’ ମାଆକୁ ପାଇଲି’ ନାହିଁ’ ଭାଇ ଭାଇ ବୋଲି’ କେତେ ମୁଁ ଡାକିଲି’ ନଦେଲେ ଉତ୍ତର’ କେହି’ । (‘ସତ୍ୟାନର ଉକ୍ତି’ - ମଧୁସୂଦନ ଦାସ)</p>	୧x୪	୪

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
	<p>(ଉଦାହରଣ ପାଇଁ ୨ ଏବଂ ଯତିପାତ ଓ ଲକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ ୨ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯତିପାତ ଓ ଲକ୍ଷଣ ଥାଇ ଉପରୋକ୍ତ ଛନ୍ଦର ଅନ୍ୟ ଉଦାହରଣ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ । କବିତା/କାବ୍ୟର ନାମ ଓ କବିଙ୍କ ନାମ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)</p> <p>(ଘ) ବିଶେଷ ଅର୍ଥରେ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର:- ଅହି ନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ- (ଘୋର ଶତ୍ରୁତା), ଗୋଠ ଖଣ୍ଡିଆ- (ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ଅଲଗା), ଜୋକ ମୁହଁରେ ଲୁଣ- (ଅହଂକାର ଭାଙ୍ଗିବା), ଜପାମାଳି- (ଅତି ପ୍ରିୟ), ଚଢ଼ୁ କରିଦେବା- (ସବୁ ଶେଷ କରିଦେବା), ପବନପରି ଧାଇଁବା- (ସବୁକିଛିକୁ ପଛରେ ପକାଇ ଗୋଟିଏ ଜିନିଷକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବା),</p> <p>(ଉପରୋକ୍ତ ଅର୍ଥକୁ ଆଧାର କରି ବାକ୍ୟ ଗଠନ କରିଥିଲେ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)</p> <p>(ଙ) ସମୟ କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେ ନାହିଁ । ଯେ ସମୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉପଯୋଗ କରେ ସେ ଉନ୍ନତି କରେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ବୃଥାରେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅନାହାର ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଭୋଗ କରନ୍ତି । ଆଳସ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ଏକ ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ । ତେଣୁ ଆମେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ଵ ଠିକ୍ ସମୟରେ କରିବା ଉଚିତ୍ ।</p> <p>(ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ ନହୋଇ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂରା ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)</p>	୪x୧	୪
	<p>(ଚ) ସମୟ କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେ ନାହିଁ । ଯେ ସମୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉପଯୋଗ କରେ ସେ ଉନ୍ନତି କରେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ବୃଥାରେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅନାହାର ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଭୋଗ କରନ୍ତି । ଆଳସ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ଏକ ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ । ତେଣୁ ଆମେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ଵ ଠିକ୍ ସମୟରେ କରିବା ଉଚିତ୍ ।</p> <p>(ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ ନହୋଇ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂରା ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)</p>	୧x୪	୪

‘ଘ’ ବିଭାଗ

୪.	ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ନାମ ଓ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା	୨ ୩	୫
୬.	<p>(କ) ଧାତ୍ରୀ ଯେପରି ସେବା ଯତ୍ନକରି ଶିଶୁକୁ ବଢ଼ାଇଥାଏ ଏବଂ ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଯେପରି ଶିଶୁଟିକୁ ଅନେକ କଥା ଶିଖାଇଥାନ୍ତି ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜନ୍ମଭୂମିର ପାଣି ପବନ ଓ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରତିଟି ଶରୀର ପରିପୁଷ୍ଟ ଓ ସେହି ଜନ୍ମଭୂମିରୁ ହିଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନେକ କଥା ଶିଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି ...</p> <p>(ଖ) ଯେତେବେଳେ ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାଣିବେ/ମାନବ ସେବାରେ ବିଜ୍ଞାନ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ ସେତେବେଳେ ମୈତ୍ରୀର ଧୂଳି ଉଡ଼ିବ ।</p> <p>(ଗ) ମାତୃଭୂମି ଓ ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ମମତା ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦେଶଭକ୍ତ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।</p>	୩x୨	୬

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
	(ଘ) ରାଜନୈତିକ ଛଳନାର ଶିକାର ହେବା ଫଳରେ ... (ଙ) ପଣ୍ଡିତ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଦାସ, ନଟବର ସାମନ୍ତରାୟ, ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, କୃଷ୍ଣଚରଣ ବେହେରା, ବଂଶୀଧର ମହାନ୍ତି, ପଣ୍ଡିତ ବିନାୟକ ମିଶ୍ର ଓ ମାୟାଧର ମାନସିଂହ ପ୍ରଭୃତି ... (ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟି ନାମ ଲେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ୨ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)		
୭.	(କ) ଏକ ପରିବାରରୁ (ଖ) ଧର୍ମଭାବ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମରବିଶ୍ୱାସ (ଗ) ବିଦେଶୀ ଭାଷା ପ୍ରୀତି (ଘ) ମିଶନ ସ୍କୁଲ	୧ ୧ ୧ ୧	୪
୮.	କବି ପରିଚୟ ଓ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବର୍ଣ୍ଣନା	୨ ୩	୫
୯.	(କ) ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ ପଞ୍ଚପୁତ୍ରଙ୍କ କଟାମୁଣ୍ଡକୁ ଦେଖି ନିଜର ବଂଶନାଶ ହୋଇଯାଉଥିବାରୁ ... (ଖ) ଲଙ୍କାପୁରୀରୁ ସୀତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ... (ଗ) ଦୂର ଝରଣାର ଝର ଝର ନାଦ ଓ ଝିଙ୍କାରିର ଝଙ୍କାର ... (ଘ) ମାନବର ମସ୍ତକରୁ ସଞ୍ଚିତ ଅପମାନକୁ ପୋଛିଦେବା ପାଇଁ ... (ଙ) ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜ ଛୁଆ ମନେକରି ... (ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଲେଖାଯିବ)	୩x୨	୬
୧୦.	(କ) କାଳିଶିକା ପର୍ବ (ଖ) ବାପାଙ୍କର ସାନଭାଇ (ଗ) ନିଶ୍ଚଳ (ଘ) ମୋହମତାର ନୀର	୧ ୧ ୧ ୧	୪
୧୧.	ଲେଖକ ପରିଚୟ ଓ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ ମତ୍ତବ୍ୟ/ନିଜସ୍ୱ ମତାମତ	୧ ୩ ୧	୫

ବି.ଦ୍ର.: ପରୀକ୍ଷକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଲେଖାର ବାସ୍ତବତାକୁ ଆଧାର କରି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

* * *